

זיכרונות שבלב- ג'וזי כץ

את ג'וזי כץ אנו מכירים כזמרת, כסמל של תקופה במוסיקה הישראלית. בתערוכה זו ג'וזי מציירת את סיפור חייה, מציאות ממשית של אגדת חייה המוצגת לנו באמצעות מקבץ ציורים רטרוספקטיבי, שצויר על ידה במהלך שלושים שנה (1969-1998).

הציורים מכונים "ללא כותרת", כאשר גיבורת האגדה היא ג'וזי עצמה המופיעה באופן פיזי או נפשי ברוב העבודות, כסוג של דיוקן עצמי. לא מדובר על דיוקן עצמי במובן המקובל במושגי האמנות. התיעוד הוויזואלי של צורתה אינו המרכזי כאן, אלא הסיפור אותו היא מספרת המכיל תחושות, רגשות וזיכרונות.

הביוגרפיה הציורית שלה, מכילה אפיזודות משמעותיות מחייה המורכבים. דוגמת ציור ובו נראת אישה עירומה לכודה תחת לפיתתו בידי גבר האוחז בה בחוזקה. ובציור אחד, מוצגת אישה צועדת מבין עשבי החשכה הפראית אל עבר אופק לא ידוע, ושני ילדים קטנים אוחזים בידיה, כחיה הנמלטת במנסה המגינה על גוריה. ובציור נוסף, נראים פני אישה נשית, עדינה, עצובה ומהורהרת, המרעידיה ביופיה את שורשי נשמתנו.

יצירתה הציורית אינה נשענת על שפה ציורית עקבית ומוגדרת, חוקי פרספקטיבה אינם בהכרח נמצאים שם, וגם לא כל חוק אחר או מושג מובנה מתוך עולם המושגים הפלסטיים. היצירה היא בליל של "אפיזודות ציוריות", כמו חייה שלה המורכבים משמחות, הצלחות וכישלונות, רגעי גבורה והקרבה, כאב, דמעות ותעתוע, כולם יחדיו ספוגים ומכונסים יחדיו אל תוך הפורמט המצומצם של הבד.

וכך בין העבודות, ניתן לפגוש מחד רישום ראליסטי, מדוקדק, מחושב ומצומצם הנרשם בתשומת יד ולב - דיוקנו שמוליק קראוס בעפרון על בד. ומאידך, עבודה אקספרסיבית, סוערת, גדושת צבע המכילה משיחות וכתמים משוחררים הנמשכים זה לצד זה במקצב סוער, סביב דמותה של אישה עירומה שנדמה שנמצאת באקסטזה פנימית. העירום החוזר ונשנה ביצירותיה מבטא עבורה עירום נפשי, בדידות וריק.

ציוריה מספרים על חלומות, עליה ועליו, על ציפיות שציפו חושיה, על התקוות שקטפה מעץ הדעת, על זיכרונות, על עולם אחר טוב יותר, על צדק בלי כאב ועל אדם עצוב ואוהב...

"אני לא ציירת", אומרת ג'וזי "הציור חשוב לי מאד, מאפשר לי להביע את הרגש, בלי הצורך לדבר. הציור הוא תרפיה עבורי, לצד המוסיקה שהיא האוכל לנשמה."

ג'וזי מובילה אותנו למסע בזמן. באמצעות דימויים המעוררים בנו מידית זיכרונות אודות פיסות חייה כפי שנצרכו בזיכרוננו הקולקטיבי, אודותיה. היא מאגדת אותם ומוסיפה חלקים ידועים יותר או פחות מתוך הביוגרפיה הפנימית האישית שלה, בזמן ובמרחב חלל אחד.

זמרת מחוננת, ילדה קטנה, אישה אמיצה שנאבקה על האהבה, בין מפלצות הפחד שחפרו בה. נדמה כי התערוכה מבטאת עבורה סוג של תיקון אישי, סליחה, ומבט חיובי אל העתיד, עודנה מבקשת כה מעט, אהבת אמת ללא תנאי. התשמע קולי רחוקי שלי.

נורית טל-טנא – אוצרת התערוכה